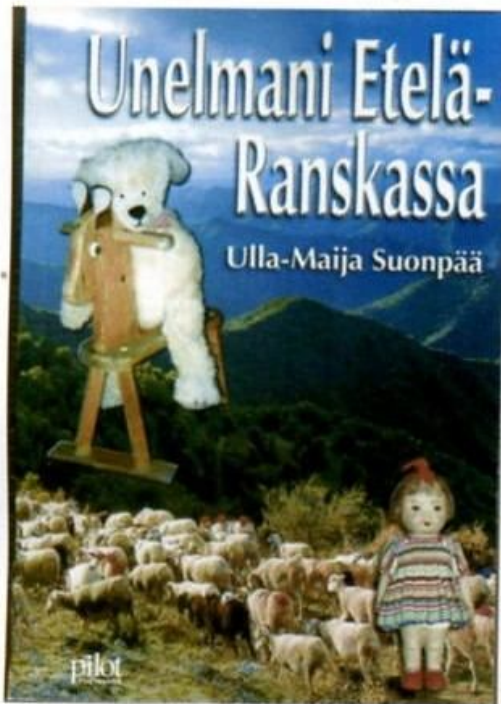

UNELMANI ETELÄ-RANSKASSA

kirjoittanut Ulla-Maija Suonpää

Pilot Kustannus Oy 2005
ISBN 952-464-385-5

Kirja-arvostelun kirjoittanut Marjaana Nyström

Lomamatka Etelä-Ranskaan Anduzan kylään pääsiäisenä 1992 antoi alkusysäyksen suomalaisen Ulla-Maija Suojasen unelmalle, jonka hän toteutti vuonna 1998. Tuolloin Ulla-Maija osti 1100-luvulla rakennetun kolmikerroksisen kivitalon Anduzan keskiaikaisesta naapurikylästä Lezanista. Ulla-Maijan lisäksi keskiaikaiseen kivitaloon muutti lukuisa määrä nukkeja ja nalleja, joita Ulla-Maija oli vuosien aikana itse keräillyt ja ommellut. Huhtikuussa 2000 Ulla-Maija avasi talossaan Nukkenallemuseon, jossa nuket ja nallet ovat vierailijoiden ihasteltavina. Museon toiminnan taustalla on Museoyhdistys Käden taidot ry. Kirja ”Unelmani Etelä-Ranskassa” perustuu Ulla-Maijan pitämään museoblogiin eli museopäiväkirjaan helmikuusta elokuuhun 2005. Päiväkirjamerkinnöissä Ulla-Maija kuvaa Etelä-Ranskaan perustamansa museon taustoja, syntyvaiheita ja toimintaa. Lisäksi päiväkirjamerkinnät sisältävät mielenkiintoisia havaintoja, kokemuksia ja pohdintaa liittyen vieraassa kulttuurissa asumiseen ja museonpitäjänä toimimiseen.

NALLET JA NUKET TOTEUTTAVAT SUOMALAISEN ULLA-MAIJA SUOJASEN UNELMAA ETELÄ-RANSKASSA

Ulla-Maijan leikkikalujen keräilyharrastus alkoi Ulla-Maijan ollessa nuori itsenäistynyt nainen. Ulla-Maija löysi 1985 unelmansa yksiön Helsingin Runeberginkadulta. Uutta asuntoa oli ryhdyttävä kalustamaan, sillä siellä oli vain patja, pieni pöytä ja kaksi tuolia sekä paljon muovikasseja, joissa oli uuden asukkaan välttämättömät tavarat. Ulla-Maija koki yksiönsä tyhjännäköiseksi ja sitä piti jotenkin koristella. Hän haki kotoa maalta vintillä olleen vanhan nukken ja osti sille korin. Nyt uusi koti näytti heti viihtyisämmältä. Näin Ulla-Maija muistelee asiaa: ”Niin asuin alussa aika kauan, oli vain patja, pieni pöytä tuoleineen, muovikassit, kori ja nukke.” Nuken osuus kodin viihtyvyyteen oli huomattava, sillä tästä alkoi Maijan nukkekeräily, joka laajeni myöhem-

min nallejen ja muidenkin lelujen keräilyksi. Noihin samoihin aikoihin Ulla-Maija innostui myös kutomaan nukkeja, seuraavaksi ompelemaan nalleja. Keskeistä nallejen valmistuksessa oli kierrätysmateriaalien käyttäminen. Ulla-Maijan nallet on tehty vanhoista talvitakeista, lampaannahoista ym. Vuosien aikana nukkeja ja nalleja valmistui useita eri sarjoja. Tuossa alkuvaiheessa eivät nuket ja nallet kuin Ulla-Maija itsekään voineet aavistaa, että jonakin päivänä koko katras asuisi Etelä-ranskalaisessa keskiaikaisessa kylässä Nukkenalle-museossa, jonka Ulla-Maija tulisi perustamaan.

museon internetsivu:
www.myoldbear.free.fr

Matkat johtivat Etelä-Ranskaan

Erilaisista kulttuureista viehättyneenä Ulla-Maija aloitti eri maihin tutustumisen jo nuorena työskentelemällä au-pairina Lontoossa ja Pariisissa. Vuonna 1992 pääsiäisenä tehty lomamatka Etelä-Ranskaan pieneen Anduzan turistikylään kasvatti Ulla-Maijalle siivet. Nämä siivet lennättivät Ulla-Maijan vuonna 1998 pysyvästi noille samoille seuduille keskiaikaiseen Lezanin kylään. Ulla-Maijan mukana lensi myös haave perustaa Lezanin kotimuseo kaikille vuosien aikana eri maista kerätyille nukeille, nalleille ja muillekin leikkikaluille.

Vuonna 2000 huhtikuussa Ulla-Maija avasi keskiaikaisessa kodissaan Nukkenallemuseon, joka toimii ei-voittoa tuottavana Käden taidot ry:nä. Kirjan ilmestyessä Nukkenallemuseossa on esillä noin 650 esinettä. Kirjassaan Ulla-Maija kuvaa museon perustamiseen liittyvän pitkää prosessia, joka ei todellakaan ole ollut helppo. Leikkikalumuseon perustaminen pieneen, ennakkoluuloiseen 800 hengen ranskalaiskylään oli, ja on melkoinen voimanponnistus suomalaiselta lelukeräilijältä. Päiväkirjamerkinnot kuvaavat värikkäästi museon tämänhetkistä toimintaa iloineen ja murheineen, sekä tuovat takautuvasti esille monet hankaluudet, joita kotimuseon syntyvaiheisiin liittyi. Uskaltaako ostaa 1100-luvulla rakennetun talon? Onko talo varmasti rakenteellisesti kunnossa? Tuleeko kukaan museoon? Miten mainostaa pienellä budjetilla? Miten kasvattaa kokoelmaa samalla pienellä budjetilla? Pystyykö kilpailemaan muiden nähtävyyksien kanssa? Pitävätkö ihmiset pääsymaksua liian korkeana?

Ulla-Maija toteaa museon perustamisesta seuraavaa. Museon perustamista voi verrata matkantekoon. Kun suunnittelee matkaa, ei yleensä ajattele matkan vaivoja. Jos alkaa pelätä, mitä kaikkea matka voi tuoda tullessaan, mitä kurjaa voi tapahtua, ei kannata lähteäkään. Matka on silloin stressi. Varautunut yllätyksiin pitää olla, mutta positiivinen matkamieli pitää olla. Kaikista mutkista huolimatta kirja antaa kuvan, että Ulla-Maija ei vaihtaisi museo-projektistaan päivääkään pois. Ulla-Maija kirjoittaaakin ” Minä olen elänyt ne museon hyvät ja huonot puolet, mutta en silti voisi luopua hankkeestani.”

Luovuutta, leikkiä, leluja ja maailmanparannusta

Kirjan merkinnät ja muistiinpanot muodostuvat päiväkirjamaisesti lukuisista eri tunnelmista ja teemoista, jotka eivät välttämättä nivoudu ajallisesti ja asiana toisiinsa. Aluksi se saattaa hämätä lukijaa, mutta pitemmälle kirjaa lukiessa kirjan sähkösanomatyylinen lyhytkappaleisuus alkaa viehättää yhä enemmän. Eri päivinä kirjoitetuista lyhyistä usein toisiinsa liittymättömistä tekstipätkistä muodostuu mielenkiintoinen kokonaisuus, joka kuvaa elävästi suomalaisen leikkikalumuseon pitäjän monisärmäiseksi muodostuvaa elämää ranskalaisessa pikkukylässä.

Ulla-Maijan päiväkirjamerkinnot voi sanoa positiivisella tavalla ”halaavan koko maailmaa”. Museoon liittyvien kokemusten ja kuvausten lisäksi kirjassa pohditaan yhtä hyvin nukken, nallen tai lemmikin merkitystä ihmiselle ja hänen hyvinvoinnilleen. Tai väkivallan ja lelu suhdetta: ”Väkivaltaisia leluja en kokoelminiin huolisi.”

Marjaana Nyströmin nallehukset esillä W.Aaltosen -museossa Turussa (monta vuotta sitten). Kokoelma nykyisin Linnanmäen museolla.

Eriarvoisuus, maailmanrauha, eri maiden ruokakulttuuri, kansojen erilaiset mentaliteetit, luonnonolosuhteet eri maissa tai vaikkapa ranskalaisten lisääntyneet allergiaongelmat tulevat päiväkirjassa luontevasti pohdinnan alle. Erityisen lämpimästi Ulla-Maija tuo esille lapsuudenmuistojaan, joihin kuuluivat läheiset ihmissuhteet ja eri aikakausien esineiden sekä perinteiden arvostaminen. Löytöretket kotitalon vintille, isovanhempien ja muiden vanhojen sukulaisten jättämiä esineitä ja tavaroita ihastelemaan veivät todennäköisesti Ulla-Maijankin keräilyn tielle.

Hauskalla ja kannustavalla tavalla Ulla-Maija kuvaa omaa suhdettaan uuden oppimiseen. Ulla-Maijan luontainen uteliaisuus ja sitkeys johtavat autokouluun ja tietokonekursseille. "Ei kannatan oudoksua, ei silloin mitään uutta elämässä voi oppia. Ja elämänympyrät jäävät pieniksi".

Kirjan kirjoittamisen hetkellä Ulla-Maija onkin varsin kyvykäs tietokonetaidoiltaan, asia, jota hän entisenä tekniikkakammoisena itsekin ihmettelee. Nyt tietokoneen tarjoamista mahdollisuuksista innostuneena hän toteaa jopa käsitöiden teon jääneen tietokoneinnostuksen varjoon. Ulla-Maijan omin sanoina "Ensi kuussa tulee vuosi kuluneeksi siitä, kun innostuin tästä tietokoneesta. Se on ollut tervetullut uusi tuulahdus maailmalta pieneen kylään."

Elämästä pienessä ranskalaisessa kylässä saa kirjan merkintöjen kautta kaiken kaikkiaan hyvin elävän kuvan. Erityisellä mielenkiinnolla lukee kuvauksia ranskalaisista kirpputoreista, joista saattaa löytää vaikka mitä ihanuuksia. Hauskaa luettavaa on kaikenlaiset arkipäivän havainnot elämästä Ranskan maalla. Ulla-Maijan päiväkirjamerkinnot liittyvät jonain päivänä siihen, että pyykkien kuivattaminen Ranskassa tapahtuu ikkunalla ja on itse asiassa ihan viehättävän näköistä. Suomessa näin ei voisi olla. Tai että kädentaitoja ei arvosteta Ranskassa samalla tavalla kuin Suomessa tällä hetkellä. Ranskassa on Ulla-Maijan kokemuksen mukaan vallalla käsitys, että vain mummut kutovat. Käsiyöt on poistettu monista kouluista.

Nukkenalleihminen

Ulla-Maijan tapa katsastella maailmaa tuntuu tutulta ja hyvältä. Uteliaisuus, kiinnostuneisuus, esteettisyys, sitkeys sekä kyky ja uskallus ryhtyä luovuudella iloitteluun ja hurjasteluun ovat niitä ominaisuuksia, jotka tunnistaa oikeastaan kaikissa nukkenalleharrastajissa. Kaikki tuntemani nukkenalleharrastajat ovat biologisesta iästään huolimatta yhteydessä sisäiseen lapseensa ja luovuuteensa. Tämä taas mahdollistaa heille ihania unelmia ja mahdollisuuksiin leikkiä, luoda ja nauttia elämän pienistä asioista. Vaikkapa siitä, että pystyy tarjoamaan kodin korvattomalle nallekarhulle, jota kukaan muu ei ole huolinut. Kirjassaan Ulla-Maija onnistuukin tuomaan hyvin esille laaja-alaisuuden, jolla nukkenalleihmiset maailmaa ja elämää katsovat. Kirjasta innostuneena minunkin tekisi mieli matkustaa pääsiäislomalle Etelä-Ranskaan keskiaikaiseen Lezanin pikkukylään....

Marjaana Nyström

Marjaana Nyströmin kokoelmasta